

WYNIKI WYBORÓW I REFERENDÓW NA ŚWIECIE

„Studia Wyborcze”, tom 38, 2024

DOI: <https://doi.org/10.26485/SW/2024/38/10>

WYNIKI WYBORÓW PREZYDENCKICH, PARLAMENTARNYCH I REFERENDÓW NA ŚWIECIE W OKRESIE OD 1 KWIECZNIA DO 30 WRZEŚNIA 2024 R.

W okresie od 1 kwietnia do 30 września 2024 r. na świecie zostało przeprowadzonych jedenaście bezpośrednich wyborów prezydenckich, dwadzieścia dwie elekcje parlamentarne oraz sześć referendum ogólnokrajowych. Liczba wyborów parlamentarnych, w stosunku do zestawienia za okres od 1 października 2023 r. do 31 marca 2024 r., wzrosła. Warto podkreślić, że analiza pytań referendalnych obecnego zestawienia wskazuje na niewielki spadek stosowania tej instytucji. Przeprowadzone referenda dotyczyły zmian materii konstytucyjnej, np. w Republice Słowenii (9 czerwca 2024 r.), w Konfederacji Szwajcarskiej (9 czerwca i 22 września 2024 r.) oraz w Księstwie Liechtensteinu (16 czerwca i 22 września 2024 r.). W sprawach bezpośrednio dotyczących obywateli podnoszono m.in. takie zagadnienia, jak składki zdrowotne czy zmiany w zakresie emerytur (referendum ogólnokrajowe w Konfederacji Szwajcarskiej – 9 czerwca i 22 września 2024 r.).

Reasumując, należy wskazać, że wprawdzie w omawianym okresie liczba przeprowadzonych referendum zmalała (w poprzednim zestawieniu liczba ta była o trzy referenda wyższa), to wciąż materia pytań referendalnych dotyczy szeroko rozumianych spraw społeczeństwa, które bezpośrednio dotyczą obywateli i mają wpływ na ich życie codzienne, na jego jakość i komfort.

W przypadku państw, w których odbyły się w omawianym okresie referenda, należy zauważyć pewną rysującą się, moim zdaniem, prawidłowość, a mianowicie sięganie do tej instytucji nie tylko w Konfederacji Szwajcarskiej, ale również w innych krajach, w których dotąd nie była stosowana bądź jest wykorzystywana stosunkowo rzadko. Przykład stanowi tu Republika Ekwadoru, w której referendum jest ogólnonarodowym głosowaniem obywateli nad najważniejszymi sprawami życia społecznego i państwowego w celu przyjęcia ustaw. Co istotne, obywatele mogą decydować odnośnie do kierunków zmian ustrojowych państwa. Warto zauważyć, że przeprowadzone referendum zostało przeprowadzone w celu poznania przez władze państwowe preferencji społeczeństwa w odniesieniu do walk z gangsterami i handlarzami narkotyków. Zarządził je prezydent Daniel

Noboa w obliczu trwającego od kilku miesięcy chaosu w kraju, który wywołali przestępcy¹. Frekwencja w tym referendum wyniosła 72%.

Niniejsze zestawienie pozwala stwierdzić, że zaangażowanie społeczeństw w kształtowanie decyzji w sprawach istotnych dla funkcjonowania państwa i jego obywateli jest widoczne. Jeżeli chodzi o partycypację wyborczą obywateli, była ona różna i wahała się: od najniższej – 34,41% w Republice Bułgarii do najwyższej – 98,2% w Republice Rwandy.

W przypadku wyborów prezydenckich na uwagę zasługują wybory w Republice Słowackiej (23 marca 2024 r. – I tura; 6 kwietnia 2024 r. – II tura). Kampanii wyborczej towarzyszyła napięta atmosfera, ponieważ kandydat – Peter Pellegrini – akcentował wątek harmonijnej współpracy z rządem, silnie eksploatował też kwestię trzymania Republiki Słowackiej z dala od wojny ukraińsko-rosyjskiej, lecz bez podważania członkostwa w NATO i UE. Frekwencja wyniosła 61,12% – i był to rekord po 1999 r., kiedy to po raz pierwszy wyłaniano prezydenta w wyborach bezpośrednich. Jednocześnie była ona o 10 p.p. wyższa niż w I turze i o niespełna 20 p.p. większa niż w II turze przed pięcioma laty.

Warto również wspomnieć o wyborach prezydenckich w Republice Litewskiej, które odbyły się w I turze 12 maja i w II turze 25 maja 2024 r. Kandydujący ówczesny prezydent Gitanas Nausėda zwyciężył ponownie, zdobywając 75,29% głosów. Jego kontrkandydatka, obecna premier Ingrida Šimonytė z partii Związek Ojczyzny – Litewscy Chryścijańscy Demokraci, uzyskała 24,06% głosów. Finalnie zwycięzca uzyskał największy mandat demokratyczny do sprawowania rządów od rozpadu Związku Radzieckiego w 1991 r. W 2019 r. uzyskał on w II turze 65,68% głosów. Jego poprzedniczka Dalia Grybauskaitė w 2014 r.², gdy wybrano ją na II kadencję, otrzymała 57,87% głosów, a pięć lat wcześniej – 69,09%. Frekwencja w wyborach w 2024 r. wyniosła 49,61% i była nieco niższa niż pięć lat wcześniej. Wówczas do urn udało się 53,43% uprawnionych do głosowania.

W przypadku wyborów parlamentarnych na szczególną uwagę zasługują wybory w Republice Chorwackiej do jednoizbowego Saboru (151 posłów), które odbyły się 17 kwietnia 2024 r. W czasie kampanii wyborczej rządząca Chorwacka Wspólnota Demokratyczna (Hrvatska demokratska zajednica, HDZ) wskazywała, że jest partią posiadającą doświadczenie polityczne, umiejętnie dbającą o interesy obywateli, gwarantującą stabilność i rozwój gospodarczy państwa oraz prowadzącą odpowiedzialną politykę międzynarodową. W tym celu podkreślano wzrost gospodarczy i wzrost wynagrodzeń oraz wejście Chorwacji do strefy Schengen i strefy euro. Na przebieg kampanii wyborczej Socjaldemokratycznej

¹ D. Świdorski, *Ekwador walczy z przestępcami i kartelami narkotykowymi. Zorganizowano referendum*, 21.04.2024 r., <https://i.pl/ekwador-walczy-z-przestepcami-i-kartelami-narkotykowymi-zorganizowano-referendum/ar/c1-18478075>

² A. Krzysztozek, *Obecny prezydent Litwy Gitanas Nausėda zapewnił sobie drugą kadencję w roli głowy państwa. We wczorajszych wyborach uzyskał trzy czwarte głosów*, 27.05.2024 r., <https://www.euractiv.pl/section/demokracja/news/litwa-nauseda-wygrywa-wybory-prezydenckie/>

Partii Chorwacji (Socjaldemokratska partija Hrvatske, SDP), największej partii opozycyjnej, wpłynęła aktywizacja prezydenta Zorana Milanovicia. Należy podkreślić, że 15 marca 2024 r. formalnie bezpartyjny prezydent ogłosił datę wyborów i oznajmił, że będzie kandydował w wyborach jako niezależny, bezpartyjny kandydat z listy SDP i że jest kandydatem na stanowisko premiera z ramienia tej partii. 18 marca 2024 r. Trybunał Konstytucyjny uznał jednak, że prezydent nie może być kandydatem na posła oraz kandydatem na urząd premiera (ze strony jakiegokolwiek partii politycznej) i nie powinien w żaden sposób uczestniczyć w kampanii wyborczej. Trybunał stwierdził także, że jeśli prezydent Milanović chce wziąć udział w wyborach parlamentarnych, musi ustąpić z urzędu. Jakkolwiek prezydent uznał orzeczenie Trybunału za decyzję polityczną, to jednak zrezygnował z formalnego udziału w wyborach. Mimo to aktywnie angażował się w kampanię wyborczą SDP³. Ostatecznie w tych wyborach zwyciężyła partia Chorwacka Wspólnota Demokratyczna (Hrvatska demokratska zajednica, HDZ), uzyskując 61 mandatów. Frekwencja wyniosła ok. 62% i była o wiele wyższa niż w poprzednich wyborach w 2020 r. (46,44%).

Warto również wspomnieć o wyborach parlamentarnych przeprowadzonych w Republice Bułgarii, które odbyły się wraz z wyborami do Parlamentu Europejskiego. Były to szóste od 2021 r. przedterminowe wybory do 240-osobowego Zgromadzenia Narodowego. Zwycięzcą okazał się centroprawicowy GERB byłego premiera Bojka Borisowa, który uzyskał 24,7% głosów (68 mandatów). Drugie miejsce zajął Ruch na rzecz Praw i Swobód (DPS) z poparciem 17,1% (45 mandatów). Wyborcze podium zamknęło centrowo-liberalne ugrupowanie byłego premiera Kirila Petkowa Kontynuujemy Zmiany – Demokratyczna Bułgaria (PP–DB) – zagłosowało na nie 14,3% wyborców, co przełożyło się na 40 mandatów. Do parlamentu dostały się także: prorosyjskie i nacjonalistyczne Odrodzenie – zdobyło 13,8% głosów i 38 mandatów, Bułgarska Partia Socjalistyczna (BSP) – 7,1% i 19 mandatów, populistyczne stronnictwo Jest Taki Naród (ITN) – 6% (17 mandatów) oraz debiutująca w Zgromadzeniu Narodowym skrajnie prawicowa partia Majestat (Величие) – 4,7% i 13 mandatów⁴. Frekwencja wyniosła ok. 33% i była najniższą zanotowaną w dziejach bułgarskiego parlamentaryzmu po 1989 r.

Magdalena Wrzalik

³ Instytut Europy Środkowej, *Chorwacja: zwycięstwo HDZ w wyborach parlamentarnych*, 22.04.2024 r., <https://ies.lublin.pl/komentarze/kies-1108/>

⁴ Szerzej zob. Ł. Kobeszko, *Przedterminowe wybory w Bułgarii: pogłębienie kryzysu politycznego, wzrost znaczenia skrajnej prawicy*, 13.06.2024 r., <https://www.osw.waw.pl/pl/publikacje/analizy/2024-06-13/przedterminowe-wybory-w-bulgarii-poglabienie-kryzysu-politycznego>

WYBORY PREZYDENCKIE

Data	Państwo	Wynik		Frekwencja (w %)
		Zwycięzca	Poparcie (w %)	
23.03.2024 r. (I tura) 6.04.2024 r. (II tura)	Republika Słowacka	Peter Pellegrini Hlas – sociálna demokracia (Voice – Social Democracy)	53,12	51,90 (I tura) 61,12 (II tura)
6.05.2024 r.	Republika Czadu	Mahamat Idriss Déby Itno Mouvement patriotique du salut, MPS (Patriotic Salvation Movement)	61,00	75,78
24.04.2024 r. (I tura) 8.05.2024 r. (II tura)	Macedonia Północna	Gordana Siljanovska-Davkova Внатрешна македонска револуционерна организација – Демократска партија за македонско национално единство (Internal Macedonian Revolutionary Organization – Democratic Party for Macedonian National Unity)	69,01	49,91 (I tura) 47,47 (II tura)
19.05.2024 r.	Republika Dominikańska	Luis Abidaner Partido Revolucionario Moderno or PRM (Modern Revolutionary Party)	57,44	54,37
12.05.2024 r. (I tura) 26.05.2024 r. (II tura)	Republika Litewska	Gitanas Nausėda niezależny	75,29	59,95 (I tura) 49,61 (II tura)
1.06.2024 r.	Islandia	Halla Tómasdóttir niezależny	34,15	80,78
2.06.2024 r.	Meksykańskie Stany Zjednoczone	Claudia Sheinbaum Pardo Movimiento de Regeneración Nacional (National Regeneration Movement)	61,18	61,05

28.06.2024 r. (I tura) 5.07.2024 r. (II tura)	Iran	Masoud Pezeshkian niezależny	54,76	39,93 (I tura) 49,68 (II tura)
15.07.2024 r.	Republika Rwandy	Paul Kagame Front patriotique rwandais, FPR (Rwandan Patriotic Front)	99,18	98,20
28.07.2024 r.	Boliwariańska Republika Wenezueli	Nicolás Maduro Moros Partido Socialista Unido de Venezuela, PSUV (United Socialist Party of Venezuela)	51,95	57,90 61,35
21.09.2024 r.	Demokratyczno- -Socjalistyczna Republika Sri Lanki	Anura Kumara Dissanayake People's Liberation Front (Janatha Vimukthi Peramuna, JVP)	55,89	79,46

WYBORY PARLAMENTARNE

Data	Państwo	Wynik			Frekwencja (w %)
		Zwycięzca	Poparcie (w %)	Mandaty	
4.04.2024 r.	Państwo Kuwejt National Assembly Zgromadzenie Narodowe 50 z 65 mandatów	<ul style="list-style-type: none"> • Islamic Salafi Alliance • Islamic Constitutional Movement • National Islamic Alliance (Taalof) • Popular Action Bloc • Thawabit Al-Umma • Kuwait Democratic Forum • Justice and Peace Alliance • niezależni 	<p>3,41 3,36 3,18 3,09 3,03 0,98 0,86 82,08</p>	<p>3 1 2 2 2 1 1 38</p>	62,10
10.04.2024 r.	Republika Korei National Assembly of the Republic of Korea Daehanminguk Gukhoe Zgromadzenie Narodowe 151 z 300 mandatów	<ul style="list-style-type: none"> • People Power Party / People Future Party • Democratic Alliance • Rebuilding Korea Party • inne 	<p>36,67 26,70 24,25 –</p>	<p>108 176 12 4</p>	66,99
17.04.2024 r.	Republika Chorwacji Hrvatski sabor Croatia Parliament Parlament 76 z 151 mandatów	<ul style="list-style-type: none"> • HDZ-led coalition • Rivers of Justice • DP-led coalition • Možemo! • Most–Sovereignists 	<p>34,43 25,40 9,56 9,10 8,02</p>	<p>61 42 14 10 11</p>	62,31
29.04.2024 r.	Republika Panamy Asamblea Nacional de la República de Panamá National Assembly of the Republic of Panama Zgromadzenie Narodowe 71 mandatów	<ul style="list-style-type: none"> • Realizing Goals • Democratic Revolutionary Party • Democratic Change • Panameñista • Another Way Movement • People’s Party • Alianza • Nationalist Republican Liberal Movement • niezależny 	<p>17,17 16,25 11,19 10,64 6,99 6,01 2,91 3,17 24,06</p>	<p>14 13 8 8 3 2 2 1 20</p>	75,75

8.05.2024 r.	Macedonia Północna Assembly of the Republic of North Macedonia Zgromadzenie Republiki Macedonii Północnej 120 mandatów	<ul style="list-style-type: none"> • Your Macedonia • For a European Future • European Front • VLEN • Levica • ZNAM 	44,58 15,78 14,06 10,92 7,01 5,74	58 18 18 14 6 6	55,44
19.05.2024 r.	Republika Dominikańska Senado de la República Dominicana Senate of the Dominican Republic Senat 32 mandaty	<ul style="list-style-type: none"> • Modern Revolutionary Party • People's Force • inne 	45,54 19,35 –	24 3 5	52,27
19.05.2024 r.	Republika Dominikańska Cámara de Diputados Chamber of Deputies Izba Deputowanych 190 mandatów	<ul style="list-style-type: none"> • Modern Revolutionary Party • People's Force • Dominican Liberation Party • inne 	48,39 17,13 15,03 –	134 27 13 16	54,12
19.05.2024 r.	Republika Dominikańska Parlamento Centroamericano Central American Parliament Parlament Ameryki Środkowej 20 mandatów	<ul style="list-style-type: none"> • Modern Revolutionary Party • People's Force • Dominican Liberation Party 	54,14 21,19 20,50	12 4 4	–
29.05.2024 r.	Republika Południowej Afryki National Assembly Parlament 400 mandatów	<ul style="list-style-type: none"> • African National Congress • Democratic Alliance • uMkhonto weSizwe • Economic Freedom Fighters • Inkatha Freedom Party • Patriotic Alliance • Freedom Front Plus • ActionSA • inne 	39,38 21,47 14,14 9,84 4,35 2,19 1,48 1,39 –	159 87 58 39 17 9 6 6 19	58,64

2.06.2024 r.	Meksykańskie Stany Zjednoczone Senado de la República Senate of the Republic Senat 128 mandatów	<ul style="list-style-type: none"> • National Regeneration Movement • Ecologist Green Party of Mexico • Labor Party • National Action Party • Institutional Revolutionary Party • Party of the Democratic Revolution • Citizens' Movement 	42,48 9,30 5,58 17,54 11,33 2,36 11,33	60 14 9 22 16 2 5	96,08
2.06.2024 r.	Meksykańskie Stany Zjednoczone Cámara de Diputados Chamber of Deputies Izba Deputowanych 500 mandatów	<ul style="list-style-type: none"> • National Regeneration Movement • Ecologist Green Party of Mexico • Labor Party • National Action Party • Institutional Revolutionary Party • Party of the Democratic Revolution • Citizens' Movement • niezależni 	42,40 8,72 5,68 17,55 11,57 2,53 11,34 0,13	236 77 51 72 35 1 27 1	96,34
6–9.06.2024 r.	European Parliament Parlament Europejski 720 mandatów	<ul style="list-style-type: none"> • European People's Party Group (lider: Ursula von der Leyen) • Progressive Alliance of Socialists and Democrats (lider: Nicolas Schmit) • Patriots for Europe • European Conservatives and Reformists Group • Renew Europe (lider: Marie-Agnes Strack- -Zimmermann) • The Greens/European (lider: Terry Reintke Bas Eickhout) • Free Alliance (lider: Walter Baier) 	–	188 136 84 78 77 53 46	50,74

9.06.2024 r.	Królestwo Belgii Kamer van Volksvertegenwoordigers Chamber of Representatives Izba Reprezentantów 150 mandatów	<ul style="list-style-type: none"> • New Flemish Alliance • Vlaams Belang • Reformist Movement • Workers' Party of Belgium • Vooruit • Socialist Party • Christian Democratic and Flemish • Les Engagés • Open Flemish Liberals and Democrats • Groen • Ecolo • DéFI 	16,71 13,77 10,26 9,86 8,11 8,04 7,98 6,77 5,45 4,65 2,93 1,20	24 20 20 15 13 16 11 14 7 6 3 1	88,45
9.06.2024 r.	Republika Bułgarii National Assembly Zgromadzenie Narodowe 240 mandatów	<ul style="list-style-type: none"> • GERB–SDS • DPS • PP–DB • Revival • BSPzB • ITN • Velichie 	23,99 16,56 13,92 13,38 6,85 5,79 4,52	68 47 39 38 19 16 13	34,41
9.06.2024 r.	Republika San Marino Consiglio Grande e Generale Grând e Gnèral Cunsèj Grand and General Council Wielka i Generalna Rada Rada Wielka i Generalna 60 mandatów	<ul style="list-style-type: none"> • PDCS (Sammarinese Christian Democratic Party) • Libera/PS (Socialist Party) • PSD (Party of Socialists and Democrats) • RF (Future Republic) • DML (Domani Motus Liberi) • AR (Reformist Alliance) • RETE (RETE Civic Movement) 	34,14 15,75 12,19 11,98 8,47 6,98 5,07	22 10 8 8 5 4 3	50,73
28.06.2024 r.	Mongolia State Great Khural Parlament 126 mandatów	<ul style="list-style-type: none"> • MPP (Mongolian People's Party) • Democratic • HUN • National Coalition • Civil Will-Green 	35,01 30,14 10,38 5,17 5,02	68 42 8 4 4	69,85

4.07.2024 r.	Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej House of Commons Parliament of the United Kingdom 650 mandatów	<ul style="list-style-type: none"> Labour Party Conservative Party Liberal Democrats inne 	33,7 23,7 12,2 –	411 121 72 55	59,8
30.06.2024 r. (I tura) 7.07.2024 r. (II tura)	Republika Francuska Assemblée nationale National Assembly 577 mandatów	<ul style="list-style-type: none"> New Popular Front Ensemble Koalicja „National Rally” oraz „Union of the Far-Right” inne 	25,80 24,53 37,06 –	180 159 142 96	66,71 (I tura) 66,63 (II tura)
15.07.2024 r.	Republika Rwandy Umutwe w’Abadepite Chamber of Deputies Izba Deputowanych 80 mandatów	<ul style="list-style-type: none"> RPF (Rwandan Patriotic Front) PL (Liberal Party) PSD (Social Democratic Party) PDI (Ideal Democratic Party) Democratic Green PS-Imberakuri 	68,83 8,66 8,62 4,61 4,56 4,51	37 5 5 2 2 2	98,20
15.07.2024 r.	Syryjska Republika Arabska Majlis al-Sha’b People’s Assembly of the Syrian Arab Republic Zgromadzenie Ludowe 250 mandatów	<ul style="list-style-type: none"> National Progressive Front 	–	250	38,16
1.09.2024 r.	Republika Azerbejdżanu Milli Məclis National Assembly Zgromadzenie Narodowe 125 mandatów	<ul style="list-style-type: none"> New Azerbaijan inne niezależni 	50,42 – 39,35	68 13 44	37,24

10.09.2024 r.	Haszymidzkie Królestwo Jordanii Majlis Al-Nuwaab House of Representatives Izba Reprezentantów 138 mandatów	<ul style="list-style-type: none"> • Islamic Action Front • National Charter Party • Eradah Party • Progress Party (Jordan) • National Islamic Party • inne • niezależni 	33,69 6,80 5,45 4,44 6,36 – –	31 21 19 9 7 26 31	36
20–21.09.2024 r. (I tura) 27–28.09.2024 r. (II tura)	Republika Czeska Senát Parlamentu České republiky Senate of the Parliament of the Czech Republic Senat 81 mandatów	<ul style="list-style-type: none"> • ANO 2011 • Civic Democratic Party • Mayors and Independents • KDU-ČSL • TOP 09 • inne 	40,27 23,66 13,70 4,00 4,47 –	12 18 15 12 7 17	30,16 (I tura) 17,53 (II tura)
29.09.2024 r.	Republika Austrii Nationalrat National Council Rada Narodowa 183 mandaty	<ul style="list-style-type: none"> • Freedom Party of Austria • Austrian People's Party • Social Democratic Party of Austria • The New Austria and Liberal Forum • The Green Alternative 	28,8 26,3 21,1 9,1 8,2	57 51 41 18 16	77,7

REFERENDA OGÓLNOKRAJOWE

Data	Państwo	Przedmiot rozstrzygnięcia	Wynik (w %)		Frekwencja (w %)
			za	przeciw	
21.04.2024 r.	Republika Ekwadoru ⁵	1. Czy jesteś za wsparciem policji w walce z handlem narkotykami?	72,24	27,76	72
		2. Czy jesteś za wprowadzeniem zmian w zakresie ekstradycji?	64,34	35,66	
		3. Czy jesteś za wprowadzeniem zmian w zakresie sądownictwa?	59,92	40,08	
		4. Czy jesteś za wprowadzeniem zmian w zakresie uznania międzynarodowego arbitrażu?	34,83	65,17	
		5. Czy jesteś za wprowadzeniem zmian w zakresie Kodeksu pracy?	30,49	69,51	
		6. Czy jesteś za przyznaniem Ekwadorskim Siłom Zbrojnym szerszych kompetencji?	69,66	30,34	
		7. Czy jesteś za wprowadzeniem zmian w zakresie stosowania kar?	67,34	32,66	
		8. Czy jesteś za wprowadzeniem zmian w zakresie Comprehensive Organic Criminal Code?	66,68	33,32	
		9. Czy jesteś za wprowadzeniem zmian w zakresie posiadania broni przez osoby cywilne?	63,90	36,10	
		10. Czy jesteś za wprowadzeniem zmian w zakresie posiadania broni przez służby państwa?	64,06	35,94	
		11. Czy jesteś za wprowadzeniem zmian w zakresie wyłączenia mienia?	60,99	39,01	
9.06.2024 r.	Republika Słowenii	1. Czy jesteś za wprowadzeniem zezwoleń na uprawę i przetwarzanie konopi indyjskich w celach medycznych?	66,71	33,29	41,42
		2. Czy jesteś za wprowadzeniem zezwoleń na uprawę i posiadanie konopi indyjskich do ograniczonego użytku osobistego?	51,57	48,43	41,41
		3. Czy jesteś za przyjęciem ustawy regulującej prawo do medycznie wspomaganego samobójstwa?	54,89	45,11	41,42
		4. Czy jesteś za wprowadzeniem list otwartych w wyborach posłów do Zgromadzenia Narodowego, co zapewniłoby wyborcom decydujący wpływ na wybór posła?	70,89	29,11	41,41

⁵ Referendum konstytucyjne, wszystkie zatwierdzone środki dotyczyły kwestii bezpieczeństwa, a największe poparcie uzyskała propozycja, która umożliwi armii kraju przeprowadzanie operacji z policją bez wcześniejszego ogłoszenia stanu wyjątkowego.

9.06.2024 r.	Konfederacja Szwajcarska	1. Czy jesteś za wprowadzeniem regulacji prawnych, które będą zakładać, że koszty składek zdrowotnych nie mogą przekraczać 10% dochodu gospodarstwa?	44,53	55,47	45,42
		2. Czy jesteś za wprowadzeniem regulacji, które mają na celu redukcję składek zdrowotnych poprzez wprowadzenie środków ograniczających koszty w systemie zdrowotnym?	37,23	62,77	45,37
		3. Czy jesteś za wprowadzeniem regulacji, które mają na celu zwiększenie ochrony wolności osobistej i nietykalności cielesnej przed przymusowymi działaniami, jak obowiązkowe szczepienia?	26,27	73,73	45,34
		4. Czy jesteś za wprowadzeniem zmian, które mają na celu zapewnienie bezpiecznego zaopatrzenia kraju w energię odnawialną?	68,72	31,28	45,39
16.06.2024 r.	Księstwo Liechtensteinu	Czy jesteś za przeznaczeniem 6 milionów franków szwajcarskich na budowę nowego szpitala państwowego w Księstwie Liechtensteinu?	53,68	46,32	66,96
22.09.2024 r.	Księstwo Liechtensteinu	Czy jesteś za przystąpieniem Księstwa Liechtensteinu do Międzynarodowego Funduszu Walutowego (International Monetary Fund)?	55,79	44,21	59,96
22.09.2024 r.	Konfederacja Szwajcarska	1. Czy jesteś za wprowadzeniem inicjatywy na rzecz różnorodności biologicznej?	36,97	63,03	45,19
		2. Czy jesteś za wprowadzeniem zmian w zakresie emerytur?	32,88	63,03	45,04

Źródła (dostęp 13.11.2024)

http://en.wikipedia.org/wiki/Electoral_calendar

<http://www.ark.ac.uk/elections>

<http://www.bbc.co.uk>

<http://www.cnn.com>

<http://www.electionguide.org>

<http://www.electionworld.org>

<http://www.electoralgeography.com>

<http://www.e-polityka.pl>

<http://www.ipu.org.pl>

<http://www.rulers.org>